

Presentatie 6.3

Het diagnostisch toets overleg 'hiv en soa testen in de eerste lijn (35)

S.J. Bogers¹, M.F. Schim van der Loeff², N. van Dijk³, M. Groot Bruinderink², G.J. de Bree¹, P. Reiss¹, S.E. Geerlings¹, J.E.A.M. van Bergen³

¹Amsterdam UMC - locatie AMC, Interne geneeskunde, sectie Infectieziekten, AMSTERDAM

²GGD Amsterdam, afdeling infectieziekten, AMSTERDAM

³Amsterdam UMC - locatie AMC, Huisartsgeneeskunde, AMSTERDAM

Inleiding

In Nederland wordt een derde van de hiv infecties gediagnosticeerd door de huisarts, en concentreert de epidemie zich voor een groot deel in de hoofdstad. Daarmee spelen Amsterdamse huisartsen een belangrijke rol in het bestrijden van hiv. Het tijdig diagnosticeren van nieuwe infecties is een hiervoor een belangrijke voorwaarde; het grootste deel van de hiv transmissies vindt plaats in de eerste maanden na infectie, terwijl transmissie niet plaatsvindt onder adequate behandeling. Toch worden in de eerste lijn nog vaak kansen om hiv vroeger te diagnosticeren gemist. Een krimpende epidemie maakt proactieve en gerichte teststrategieën onder huisartsen essentieel. Het HIV Transmissie Eliminatie Amsterdam (H-TEAM), een consortium van alle partijen betrokken bij preventie en behandeling van hiv in Amsterdam, richt zich daarom in samenwerking met experts op het gebied van onderwijs, hiv/soa en huisartsenzorg op verbetering van hiv diagnostiek door Amsterdamse huisartsen middels een educatief interventieproject.

Methoden

Sinds 2015 organiseert een samenwerkingsverband van het H-TEAM, regionale ondersteuningsstructuur Elaa, huisartsenkring Amsterdam, SeksHAG, Amsterdam UMC, en GGD Amsterdam educatieve sessies over soa diagnostiek voor Amsterdamse huisartsen. Hierin ligt naast hiv tevens de focus op chlamydia en gonorroë. Elke partij brengt zijn eigen expertise binnen de implementatie. In het design zijn evidence-based elementen voor succesvolle kwaliteitsverbetering verwerkt, waaronder spiegelinformatie, kwaliteitsverbeterplannen voor de praktijk, een interactieve opzet en een follow-up sessie. Data over hiv-, chlamydia en gonorroëdiagnostiek door Amsterdamse huisartsen worden verzameld bij de laboratoria die eerstelijnsdiagnostiek leveren. Deze data worden gebruikt voor de spiegelinformatie en de effectmeting van de interventie. Primaire uitkomstmaat is de trend in aantal HIV testen per 10.000 inwoners per jaar (persoonsjaren). Secundaire uitkomstmaat is de trend in aantal chlamydia- en gonorroëtesten per 10.000 persoonsjaren.

Resultaten

Sinds de lancering van de interventie in 2015 heeft ruim 40% van de Amsterdamse huisartsen deelgenomen. In evaluaties worden de sessies gewaardeerd met een 8,5/10. Het aantal hiv testen door Amsterdamse huisartsen herstelt sindsdien gedeeltelijk, van 123 naar 135 per 10.000 persoonsjaren in 2018, met een sterker herstel onder mannen, terwijl daarvoor, van 2011 tot 2014, sprake was van een dalende trend, van 175 naar 116 per 10.000 persoonsjaren, vooral onder vrouwen. Ook het aantal chlamydia- en gonorroëtesten herstelt vanaf 2015, onder mannen van 262 naar 313, en onder vrouwen van 472 tot 496, terwijl deze van 2011 tot 2014 eveneens daalden, van 270 naar 244 voor mannen en van 618 naar 452 voor vrouwen. Het aantal anorectale chlamydia- en gonorroëtesten steeg van 2015 tot 2018 onder zowel mannen als vrouwen (van 15,9 naar 38,6 en van 4,1 naar 7,6 per 10.000 persoonsjaren, respectievelijk).

Conclusie

Het herstel in hiv diagnostiek door Amsterdamse huisartsen na 2014 valt samen met de implementatie van dit gezamenlijke educatieve interventieproject. De samenwerking van verschillende organisaties is een mogelijke verklaring voor de hoge participatiegraad en waardering. De sessies worden afgerond in 2020, waarna verdere kwalitatieve en kwantitatieve analyses het effect in verhouding tot seculaire trends in Amsterdam formeel moeten toetsen. Dit zal aantonen of deze interventie effectief is in het bereiken van vroegere opsporing van hiv infecties in de eerste lijn.